

Διάγραμμα μαθημάτων ΨΥ-673 ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΥΓΕΙΑΣ (Παπαχρήστου)

1^ο μάθημα. Εισαγωγή στο μάθημα. Επισκόπηση. Ύλη. Ανάθεση εργασιών. Τι είναι υγεία; Ορισμοί-Προσεγγίσεις. Ποιό είναι το αντικείμενο της Ψυχολογίας της Υγείας; Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο της υγείας και της ασθένειας.

Ύλη προς μελέτη:

α. DiMatteo, Κεφ. 1,

β. Καραδήμας, Κεφ. 1,

γ. Ogden J (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 1

δ. Αναγνωστοπούλου, Τ. (2005). Ψυχολογία της υγείας: Κριτική επισκόπηση της περιοχής. *Hellenic Journal of Psychology*, 2, 93-114

ε. Aaron Antonovsky (1996). The salutogenetic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International*, 1(1) 1996

στ. George Engel (1992). (Classic reprint) The Need for a New Medical Model: A Challenge for Biomedicine. *Family Systems Medicine*, 10(3):317-331

Περαιτέρω βιβλιογραφία

ζ. Danzer G, Rose M, Walter M et al. (2002). On the theory of individual health. *Journal of Medical Ethics* 28: 17-19

2^ο μάθημα. Στρες και υγεία. Διαχείριση του στρες.

Ύλη προς μελέτη:

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Ogden J (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 12.

Περαιτέρω βιβλιογραφία

δ. Maes S et al (1987). The study of stress and disease: Some developments and requirements. *Social Science in Medicine*. Vol. 25, No. 6, pp. 567-578,

3^ο μάθημα. Μοντέλα κατανόησης υγείας και ασθένειας.

Ύλη προς μελέτη:

α. DiMatteo, Κεφ. 6.

β. Καραδήμας, Κεφ. 5.

γ. Ogden J. (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ.3.

4^ο μάθημα. Παράγοντες που επηρεάζουν τις συνήθειες υγείας. Συμπεριφορές υγείας. Προαγωγή της υγείας. Κινητοποιητική συνέντευξη. Συμμόρφωση στη θεραπεία (Compliance vs. Adherence).

α. Ogden J. (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 8

β. DiMatteo, Κεφ. 6.

γ. Καραδήμας, Κεφ. 5. και Παράρτημα σελ. 257-259

δ. Κυζιρίδης Θ, Διακογιάννης Ι. Η κινητοποιητική συνέντευξη στη διαχείριση ασθενών με διαταραχές χρήσης αλκοόλ. Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας (2019) Τόμος 11, Τεύχος 1, 1-16

ε. Rollnick S, Miller W. What is motivational interviewing. Behavioral and Cognitive Psychotherapy, 23, 325-334. Από <http://www.motivationalinterview.net/clinical/whatismi.html>

στ. Kelly M et al (2014). Knowledge, attitudes and beliefs of patients and carers regarding medication adherence: a review of qualitative literature. Eur J Clin Pharmacology, 70:1423–1431

5ο μάθημα. Κοινωνικοί καθοριστικοί παράγοντες της υγείας. Κοινωνικές ανισότητες στην υγεία.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΚΡΕΚΡΙΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ δ και ε. ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΩΣ 3 ΑΤΟΜΑ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ε. Drydakis N (2015).

Υψηλ προς μελέτη:

α. Καραδήμας, Κεφ. 2 & 3.

β. Adler, N.E. (2009). *American Psychologist*, 64, 667-673.

γ. Ogden J. (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 2.

δ. Brunner E (1997). Socioeconomic Determinants of Health: Stress and the Biology of Inequality. *British Medical Journal*, 314 (7092):1472-1476

ε. Drydakis N (2015). The effect of unemployment on self-reported health and mental health in Greece from 2008 to 2013: A longitudinal study before and during the financial crisis. *Social Science in Medicine*, 128 (43-51)

στ. Karanikolos M, Kintikelenis N (2015). Health inequalities after austerity in Greece. *International Journal for Equity in Health*, 15:83

6ο μάθημα. Ποιότητα ζωής και ψυχομετρικά εργαλεία στην ψυχολογία της υγείας. SF36, WHOQOL, ACSA, SOC, DALYs, QUALYs, HI, κ.α.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΚΡΕΚΡΙΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ α και δ.

Υψηλός προς μελέτη:

α. Antonovsky, A. (1993) The structure and properties of the sense of coherence scale. *Social Science and Medicine*, 36.

β. Ogden J. (2018). *Ψυχολογία της Υγείας*. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 18.

γ. Ερωτηματολόγιο μέτρησης ποιότητας ζωής SF-36 Health Survey.
www.sf36.com

δ. Erim Y. et al. Resilience and quality of life in 161 living kidney donors before nephrectomy and in the aftermath of donation: a naturalistic single center study.

ε. Καράλης Ι, Langius Ι, Τσιρογιάννη Μ, Faresjo T, Nettelbladt P, Λιονής Χ. Η μετάφραση-στάθμιση της κλίμακας Sense of Coherence στην Ελλάδα και η χρήση της στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. *Arch Hell Med* 2004, 21:195–203

Περαιτέρω βιβλιογραφία

στ. Bernheim J et al (2006). The Potential of Anamnestic Comparative Self-Assessment to reduce bias in the measurement of wellbeing. *Journal of Happiness Studies*, 7:227–250

ζ. Pappa E, Kontodimopoulos N, Niakas D. Validating and norming of the Greek SF-36 Health Survey. *Qual Life Res* 2005; 14:1433-1438.

η. Anagnostopoulos F, Niakas D, Pappa E. Construct validation of Greek SF-36 Health Survey. *Qual Life Res* 2005; 14:1959-196

7ο μάθημα. Χρόνιες ασθένειες π.χ. διαβήτη, νεφρική ανεπάρκεια και αιμοκάθαρση. Η υποκειμενική εμπειρία του ασθενούς. Η αντιμετώπιση της ασθένειας ως διαδικασία.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

8ο μάθημα. Ανίατες νόσοι, καταληκτικές ασθένειες. Ψυχο-ογκολογία.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Ogden J (2018). *Ψυχολογία της Υγείας*. Εκδόσεις: Παρισιάνου. Κεφ. 14 (σελ. 399-410)

9^ο μάθημα. Ο άρρωστος και το περιβάλλον του. Ανάγκες συγγενών. Στήριξη οικογένειας βάση του παραδείγματος των μεταμοσχεύσεων. Παιδί και χρόνια ασθένεια.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Bellali T, Papadatou D (2007). The decision-making process of parents regarding organ donation of their brain dead child: A Greek study. *Social Science & Medicine* 64:439–450

δ. Bellali T, Papazoglou I, Papadatou D (2007). Empirically based recommendations to support parents facing the dilemma of paediatric cadaver organ donation. *Intensive and Critical Care Nursing* (23): 216—225

ε. Παπαδάτου Δ, Αναγνωστόπουλος Φ (1999). Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, Κεφ. 9 και 10

10^ο μάθημα. Θάνατος, απώλεια, πένθος (Προσκεκλημένη ομιλήτρια : Θάλεια Μπελλάλη, Καθηγήτρια ΤΕΙΘ Νοσηλευτικής.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Παπαδάτου Δ, Αναγνωστόπουλος Φ (1999). Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, Κεφ. 6 και 7.

11^ο μάθημα. Ζητήματα επικοινωνίας ιατρικό-νοσηλευτικού προσωπικού και μεταξύ προσωπικού και ασθενούς.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Παπαδάτου Δ, Αναγνωστόπουλος Φ (1999). Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, Κεφ. 8.

12^ο μάθημα. Εφαρμογές της ψυχολογίας της υγείας στο γενικό νοσοκομείο και την κοινότητα. Ο ρόλος του ψυχολόγου στο γενικό νοσοκομείο. Τρόπος εργασίας και προσέγγιση περιστατικών. Επαγγελματική εξουθένωση.

α. DiMatteo, Κεφ. 9.

β. Καραδήμας, Κεφ. 6.

γ. Παπαδάτου Δ, Αναγνωστόπουλος Φ (1999). Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, Κεφ. 11

Σημείωση: Η σειρά παρουσίασης ορισμένων θεματικών ενοτήτων είναι πιθανό να τροποποιηθεί. Θα ενημερωθείτε στο μάθημα. Η σελίδα του μαθήματος στο moodle θα ενημερώνεται διαρκώς ως προς την βιβλιογραφία, τις διαφάνειες και τις θεματικές ενότητες.

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τελική γραπτή εξέταση. Προαπαιτούμενο οι φοιτητές να μελετούν ενδεικτικά κείμενα ως προετοιμασία για συγκεκριμένα μαθήματα. Προαιρετικά ενδιαφερόμενοι φοιτητές σε ομάδα ως τριών ατόμων μπορούν να παρουσιάσουν μια έρευνα κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Στη διδασκαλία ορισμένων θεματικών θα χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα συγκεκριμένα περιστατικά ασθενών. Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να προετοιμάζονται μελετώντας συγκεκριμένη βιβλιογραφία που θα ανακοινώνεται.

Βιβλιογραφία:

- **Ogden J** (2018). Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Παρισιάνου.
- **Καραδήμας Ν** (2005). Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη. Εκδόσεις: Τυπωθήτω
- **DiMatteo R, Martin L** (2011). Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας. Εκδόσεις: Πεδίο.
- **Για τις εξετάσεις και οι σημειώσεις (διαφάνειες) του μαθήματος**